

Oponentský posudek na bakalářskou esej

Martina Koláčková, Životní příběhy pracovně úspěšných single žen žijících v Praze. Rodina nebo pracovní kariéra? Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, Praha 2015, 97 stran textu + přílohy

Autorka neobvykle rozsáhlé bakalářské eseje zvolila v souvislosti s některými kritickými souvislostmi v demografickém chování velmi aktuální téma, skrývající se pod otázkou „rodina nebo pracovní kariéra?“

Martina Koláčková koncipovala svoji bakalářskou esej do dvou základních bloků (části teoretické a části empirické), kterým předřadila kapitolu první, věnovanou vymezení cíle práce (podkapitola 1.1 – s. 6) a charakteristiku zvoleného metodologického přístupu na cestě k řešení vytýčeného cíle (podkapitola 1.2 – s. 7-22). Hlavní část pak uzavřela závěrečným shrnutím (kapitola šestá – s. 89-93) a seznamem použité literatury (kapitola sedmá – s. 94-97). Nedílnou součástí bakalářské eseje představuje obsáhlá příloha pečlivě zaznamenaných rozhovorů.

Základním cílem realizovaného výzkumu bylo „ze subjektivní reflexe životních osudů pracovně úspěšných single žen žijících v Praze, které překročily věkovou hranici 30 let a doposud se nestaly matkami, zjistit důvody a motivace, které tyto ženy vedly k jejich současnému životnímu stylu“. K naplnění cíle využila autorka kombinaci metod, z nichž základní byly hloubkové rozhovory s návodem. Dále se opřela o komparaci a deklarované skutečnosti ověřovala metodou sémantického diferenciálu. Volba kvalitativní výzkumné strategie odpovídá výzkumnému plánu. Stanovený výzkumný vzorek je dostatečný a postup při analýze je vhodně zvolený a přehledný.

Bakalářská esej Martiny Koláčkové má logickou stavbu, čtenář se i v obsáhlém textu dobře orientuje. Autorka kladla velký důraz na empirickou část (což lze jen uvítat), o čemž svědčí nejen její rozsah, ale i propracovanost jednotlivých dílčích otázek, které byly postupně sledovány. A to, ať už se jednalo o zmapování jednotlivých životních etap oslovených žen nebo o jejich současný osobní a intimní život, deklarovanou životní spokojenost, představy a sny o budoucnosti, deklarované hodnoty či úroveň bydlení.

Vyzdvihnout je třeba i precizně zpracovaný závěr bakalářské eseje, kde autorka na základě zevrubné analýzy rozhovorů s respondentkami odpovídá na otázku z druhé části názvu své práce („Rodina nebo pracovní kariéra?“) Konstatuje mimo jiné, že respondentky vnímají, že většinová společnost nahlíží na pracovně úspěšné a bezdětné ženy jejich věku s despektem a hodnotí je jako sobecké kariéristky. Navzdory společenským tlakům však deklarovaly, že jsou se svým stylem života spokojeny, ale zároveň z jejich výpovědí vyplynulo, že si svůj současný single životní styl nevybraly záměrně a vnímají jej jako přechodnou životní etapu. Do budoucna by pak preferovaly život s vhodným partnerem, popřípadě manželem. Otázkou zůstává, zda se jim to podaří, zejména pokud budou zůstávat u svých náročných požadavků.

Bakalářská esej Martiny Koláčkové působí na první pohled velice solidním dojmem. Je logicky strukturovaná, klade důraz na důkladně propracovanou empirickou část a následné výzkumem shromážděným datům odpovídající věcně formulované závěry. Pokud se týká

některých drobných pochybení, postrádám v teoretické části alespoň stručné pojednání o životním stylu, po formální stránce by pak bylo třeba věnovat větší pozornost např. citacím tzv. z druhé ruky nebo interpunkci. K bakalářské eseji jako celku nemám žádné podstatné výhrady, autorka jednoznačně prokázala, že si dovede vytýčit výzkumný úkol, že se umí velmi dobře pohybovat v terénu a získávat data potřebná k jeho řešení. Stejně tak potvrdila, že je schopna i s poměrně značným množstvím dat smysluplně pracovat a na základě výsledků analýzy přehledně shrnout výsledná zjištění. Bakalářská esej Martiny Koláčkové by svou úrovní i rozsahem uspěla i jako práce diplomová. Předložený text tedy zcela jednoznačně splňuje požadavky, které jsou na tento typ závěrečných studentských prací kladeny, doporučuji ji proto k obhajovacímu řízení a navrhuji hodnocení výborně.

10. června 2015

Miloslava Turková